

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Ważny wydział codziennie przybiera i dla odbiorców. Numer popularny codziennie prócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates: Prenumerata wynosi: w Krakowie, w Austro-Węgrzech, z przesyłką pocztową, w państwie niemieckim, w innych państwach.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) wnoszą się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Rekopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca. We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kłobucka 2 i w BIURZE PŁONNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują: ZAMIEJSKOWA: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSKOWA: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarna w Ryńku.

Dyrekcja koncertów krakowskich. We czwartek dnia 14 stycznia 1909 Wacław Kochański skrzypek. Przy fortepianie: prof. J. Lalewicz. We wtorek dnia 12 stycznia 1909 r. koncert z orkiestrą Aleksandra Bandrowskiego.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“. Turcka Rada ministrów a projekt odszkodowania. — Stanowisko Serbii wobec układów austro-tureckich. — Interwencja band serbskich. — Projekt interwencji mocarstw w Serbii.

Układy austro-tureckie. (Telegr. „N. Reformy“). Konstancyntopol. B. kor. donosi: Dotychczas jeszcze niema oficjalnego zawiadomienia Rady o przebiegu negocjacji z Turcją.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Konstancyntopola: Minister spraw zagranicznych, Tewfik pasza, upoważnił korespondenta „N. Fr. Presse“ do oświadczenia, że wiadomości pism tureckich o odrzuceniu oferty austro-węgierskiego rządu są nieprawdziwe.

Konstancyntopol. B. kor. donosi: Wiadomość pism tureckich, jakoby Rada ministrów odrzuciła ofertę austro-węgierską, wywołuje w kręgach dyplomatycznych ogólne zdziwienie i wątpliwość o jej prawdziwość.

Turecka Rada ministrów. Berlin. „Voss. Ztg.“ donosi z Konstancyntopola: Mimo że oficjalna odpowiedź rządu tureckiego na propozycję Austro-Węgier jeszcze nie nastąpiła, jest przecież pewnym, że propozycje Austro-Węgier będą odrzucone.

Sytuacja. Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Konstancyntopola, że już w dniu dzisiejszym możliwym jest ukończenie rokowań z Turcją. Pismo przyszedło, że dziś zostanie spisany protokół między ambasadorami Pallavicinim a wielkim wezyrem.

Ruch bojkotowy. Konstancyntopol. Akcja bojkotowa w portach albańskich zastrzyła się. Ruch handlowy i pasażerski z Austrią jest zupełnie przerwany. Kupcy znajdują się w sytuacji krytycznej, ponieważ obawiają się odmówienia kredytu ze strony firm austriackich.

Z parlamentu tureckiego. Konstancyntopol. Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów zawiadomili sekretarz, że wielki wyjazd po konferencji z ambasadorami, złożony przez oświadczenie o polityce zagranicznej i wewnętrznej. Następnie prezydent odczytał 50 protestów nadesłanych przeciw aneksji Krety.

Exposé wielkiego wezyra. Konstancyntopol. „Jeni Gazetta“ i „Ikdam“ donoszą, że wielki wezyr wygłosi we środę w parlamencie exposé o polityce zagranicznej.

Zamieszki w Smyrnie. Konstancyntopol. Według zgodnych doniesień konsułów do Smyrny, zamieszki w mieście przybierają wielkie rozmiary. Także wewnątrz wylajętu panuje anarchia. Szczególnie groźne są rozboje, rozszerzone w całej prowincyi.

Katastrofa we Włoszech. (Telegr. „N. Reformy“). Rzym. Generał Mazza telegrafuje z Messyny: Przedwczoraj wydobyto jeszcze jedną osobę żyjącą z pod gruzów. 860 osób wysłano wczoraj stąd okrętami.

Interwencja band serbskich. Belgrad. Wczoraj odbyło się na posiedzeniu organizacyi band serbskich, w którym wziął także udział znany przywódca band w Macedonii, Popovich. Postanowiono poczynić u poselstwa tureckiego kroki przeciw przyjęciu przez Turcję propozycji austro-węgierskiej.

Wypadki bałkańskie. (Telegr. „N. Reformy“). Wiedeń. Słychać, że suma, która ma być wypłaconą Turcy tytułem odszkodowania, zostanie uzyskana w drodze pożyczki bośniackiej. Co do udziału w odsetkach tej pożyczki, między rządem austriackim a węgierskim panuje nieporozumienie.

Wypadki bałkańskie. Berlin. Z Messyny donoszą, że niedzielne trzęsienie ziemi wyrządziło bardzo znaczne szkody. Oświetlenie, które na nowo zainstalowano, zostało ponownie zniszczone.

Sprawy wewnętrzne monarchii. Wiedeń. Biuro koresp. donosi: Wczoraj zostało zaproszenia na najbliższe posiedzenie Izby posłów, które odbędzie się we środę, 20 b. m., o godz. 11 przed południem.

Z Koła polskiego. Wiedeń. Wczoraj popołudniem odbyła się po raz pierwszy konferencja Koła polskiego. Prezydium Koła zostanie przyjęte dziś przez bar. Bionertha, celem omówienia programu prac seji parlamentarnej.

Z Koła polskiego. Wiedeń. Wczoraj popołudniem odbyła się po raz pierwszy konferencja Koła polskiego. Prezydium Koła zostanie przyjęte dziś przez bar. Bionertha, celem omówienia programu prac seji parlamentarnej.

Cześć przeciw „lex Axmann“. Praga. W kręgach czeskich panuje wielkie rozgoryczenie z powodu „lex Axmann“, uchwalonego przez Sejm dolno-austriacki, co do ogłoszenia niemieckiego języka jako wyłącznego

Bułgaria i Turcja. Konstancyntopol. „Jeni Gazetta“ dowiaduje się z rzekomo autentycznego źródła, że bułgarski minister handlu Liapezew przybędzie po świętach orientalnych do Konstancyntopola.

Reggio di Calabria. Przedwczoraj wieczorem wydobyto z pod gruzów pięcioletniego chłopca żyjącego. Stan jego jest zupełnie dobry; chłopiec nie jest zraniony i nie ma pojęcia o wypadkach i o niebezpieczeństwie, które mu groziło.

Messyna. Zarząd miasta objął kierownictwo chowania zwłok, odbywające się pod dozorem dwóch lekarzy. Przybył tu angielski krążownik i kilka amerykańskich okrętów wojennych ze środkami żywności.

Reggio di Calabria. Nadesłano tu wiele materiału dla budowy baraków. Mimo burzy i silnych deszczów, budowa odbywa się bez przerwy. Wczoraj ustawiono kułnie polowe, które zaczęły rozdać obiady za darmo lub też po bardzo niskiej cenie.

Cattania. Ludność jest bardzo zadowolona z działalności kuchni polowych, które objędująca okolice i zatrzymując się wszędzie, gdzie znajdują liczniejsze zbiorowiska osób, rozdają gorące potrawy. Dr Charras zwrócił się znowu do Wiednia o telegraficzne przesłanie mu pieniędzy na zakupno środków żywności.

Paryz. Na Radzie ministrów postanowiono zażądać od parlamentu kredytu 1 miliona fr. na ofiary katastrofy we Włoszech.

Mowa noworoczna Wilhelma II. Monachium. „Münch. N. Nachr.“ ogłasza dosłowny tekst noworocznego przemówienia cesarza Wilhelma. Niedyskretna, zamianistowana przez ową publikację, jest tem większą, że podczas przemówienia cesarza Wilhelma oprócz brata cesarza byli tylko sami generałowie, nawet z wykluczeniem adiutantów.

Kara śmierci we Francyi. Bethune. Wczoraj rano wykonano tu wyrok śmierci na czterech członkach bandy z bójkowej Poleta, między nimi na obu braciach Ablu i Anguscie Poletu. Od trzech lat nie wykonano we Francyi żadnego wyroku śmierci.

Sprawa marokańska. Paryz. Na wczorajszym Radzie ministrów postanowiono na następnym posiedzeniu dopuścić do rozpoczęcia dyskusji nad sytuacją w Maroku.

Polożenie w Portugalii. Berlin. Z Lizbony donoszą, że sytuacja zastrzyła się tam bardzo i grozi po-

wykładowego języka w szkołach w Dolnej Austrii. Czesi obawiają się, że ustawa ta, uchwalona już raz przed 11 laty przez Sejm Dolnej Austrii, a nie sankcjonowana wtedy, obecnie sankcje nie otrzyma. Jak z Kolina donoszą, tamtejsza Rada miejska, jako protest przeciw przyjęciu „lex Axmann“ uchwaliła ofiarować 1000 koron na cel czeskich szkół w Dolnej Austrii.

Praga. Na wczorajszym posiedzeniu Wydziału miejskiego dr Soukup wniósł interpelację z powodu uchwalenia w Sejmie dolno-austriackim wniosku Axmanna w sprawie niemieckiego języka wykładowego w szkołach dolno-austriackich i oświadczył, że należy zająć stanowisko w tej sprawie i zaprotestować przeciw wnioskowi.

Z Sejmu goryckiego. Gorycja. Posiedzenie Sejmu, zwołane na wczoraj po południu, nie mogło się odbyć, ponieważ posłowie nie przybyli, toczą się bowiem jeszcze rokowania w sprawie porozumienia, które wstrzymanie obstrukcyi. Marszałek oświadczył, że termin następnego posiedzenia pada w drodze pisemnej.

Organizacje socjalistyczne na Węgrzech. Budapeszt. Walka rządu przeciw fachowym organizacjom trwa dalej. Wczoraj zasuspendowano kilka organizacyi fachowych, ogółem dotąd pięć. Partya socjalistyczna zapowiada jak najostrzejszą walkę przeciw ministrowi spraw wewnętrznych Andrassemu.

Wiedeń. Sześć sekcyi w ministerstwie handlu Rössler zamianowany został szefem sekcyi w ministerstwie spraw zagranicznych, dla spraw handlowo-politycznych.

Wiedeń. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz zamianował szefa sekcyi w ministerstwie spraw zagranicznych bar. Calla nadzwyczajnym upoważnionym ambasadorem przy dworze cesarskim w Japonii i zarazem nadzwyczajnym posłem na dworzec syamskim.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Petersburga: Słychać, że ma tu przybyć w tym tygodniu poseł Kłofacz, celem naradzenia się ze zwolennikami ruchu neosłowiańskiego w kwestyi słowiańskiej i bałkańskiej. Stąd Kłofacz ma udać się do Moskwy i Warszawy, dla naradzenia się z wybitnymi osobistościami rosyjskimi i polskimi w sprawie bałkańskiej.

Bethune. Wczoraj rano wykonano tu wyrok śmierci na czterech członkach bandy z bójkowej Poleta, między nimi na obu braciach Ablu i Anguscie Poletu. Od trzech lat nie wykonano we Francyi żadnego wyroku śmierci.

Sprawa marokańska. Paryz. Na wczorajszym Radzie ministrów postanowiono na następnym posiedzeniu dopuścić do rozpoczęcia dyskusji nad sytuacją w Maroku.

Polożenie w Portugalii. Berlin. Z Lizbony donoszą, że sytuacja zastrzyła się tam bardzo i grozi po-

nownie wybuch rewolucyi, król Manuel bowiem utrzymuje potajemnie stosunki z wypędzonym dyktatorem Franco, bawianym obecnie w Biarritz. Król radzi go się ciągle i chce wyjechać do Szwajcaryi, a Franke powołać na nowo na dyktatora. Franco radził królowi, aby odwiedził w koszarach wojsko, celem pożytkowania większej popularności.

Petersburg. General Stössl i admirał Nebogatow, którzy są uwięzieni w twierdzy petropawłowskiej, podali z okazji zbliżającego się Nowego Roku prośbę do cara o ulaskawienie. — Odpowiedź dotąd nie nadeszła.

Waszyngton. Z powodu wzburzenia, wywołanego wywodami w ordęziu prezydenta Roosevelta, zapowiada senator Depen, że kongres rozpocznie kroki przeciw Rooseveltovi i unieważni mianowania tych osób, które Roosevelt zamianował dla różnych urzędów. Będzie to skuteczna broń przeciw Rooseveltovi.

Kalendarzyk kościelny: Arkadyusza I Tacyana. Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 m. 37, zachód o godz. 3 min. 59; długość dnia godzin 8 min. 22.

Teatr miejski w Krakowie: „Małgorzatka“. Teatr ludowy: „Pod gwiazdą banderą“. Koncert Al. Bandrowskiego w sali starego teatru.

Obrazy przemysłowców. Wczoraj po południu odbyło się w gmachu Krak. Izby handlowo-przemysłowej zwołane zebranie członków sekcyi krakowskiego okręgu Centralnego Związku fabrycznego.

Bal na kolonie wakacyjne. Posiedzenie komitetu Panów, odbędzie się dziś dnia 12 b. m. o g. 6 wieczór w sali konferencyjnej gimnazjum IV.

Konkurs na wystawy sklepowe. Towarzystwo upiększenia miasta Krakowa i okolicy przypomina, że termin konkursu na najpiękniejsze wystawy sklepowe odroczono do dnia 15 b. m.

Nowa szkoła zawodowa. Na walnym zgromadzeniu członków stow. piekarzy białego pieczywa, które się odbyło d. 9 b. m. pod przewodnictwem starszego cechu p. Baluka, w obecności sekretarza magistratu p. Kosińskiego i instruktora przemysłowego dra Ostrowskiego.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Konstancyntopola, że już w dniu dzisiejszym możliwym jest ukończenie rokowań z Turcją.

ki, środki i czwartki od g. 3 do 5 po południu. Na pokrycie kosztów wpłacać będzie każdy z majstrów kwotę 10 K rocznie, jeżeli nie ma terminatorów. W razie zaś przeciwnym po 10 K od każdego ucznia. Również nżyty będzie na ten cel fundusz powstały z wpisowego terminatorów oraz z subwencji: rządu, kraju, gminy m. Krakowa i Izby handlowej. Szkoła mająca liczyć 60 uczniów, otwarta będzie jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca; w tym celu deputacja wydzieliła udzieliła do prezenta dra Lea o udzielenie potrzebnych sal w jednej ze szkół miejskich. Do komitetu mającego się zająć ułożeniem programu nauki i wprowadzeniem w życie tej szkoły, zaproszono instruktora p. Ostrowskiego i delegowano majstrów Bałuka, St. Długoszwskiego, Staraka i Kowalczyka. Na zgromadzeniu uchwalono także udzielać uczniom, którzy złożą egzamin praktyczny na pomocników z odznaczaniem, nagrody w kwocie 25 K i 15 K, oraz zaprowadzić telefon u starszego stowarzyszenia i redaktora „Gazety piekarskiej” p. Bałuka.

Kolej N. Sącz - Szczawnica - N. Targ. W sobotę dnia 9 b. m. odbyło się w sali krajowego Związku turystycznego zebranie komitetu dla budowy kolei N. Sącz - Szczawnica - N. Targ. Obrady sągali hr. Wodziecki, proponując wybór ścisłego komitetu, któremu przypadnie w udziale prowadzenie dalszej akcji. Po dłuższej dyskusji wybrano ten komitet, złożony z 10 członków: hr. Wodzieckiego, prof. dra Ulanowskiego, dra Ptasia, Witolda Ulanowskiego, hr. Stadnickiego, dra Leona Adera, J. Judkiewicza, dra Zajczkowskiego i Z. Posnera. Komitet nkonstytuował się, wybierając hr. Wodzieckiego prezesem, prof. dra Ulanowskiego wiceprezesem, a p. Z. Rosnera sekretarzem. Na wniosek dra Ulanowskiego uchwalono wysłać dwóch członków komitetu ścisłego do prezidenta miasta dra Lea, jako członka Rady kolejowej, celem zainteresowania go tą sprawą a także wysłać wkrótce deputację do marszałka kraju.

Postanowiono również na wniosek hr. Stadnickiego komitetowi w Krościenku, który dotychczas zebrał deklaracje na około 600.000 kor., nadsyłać dalsze deklaracje, któreby nadeszły na ręce komitetu ścisłego, a na wypadek gdyby siły techniczne Wydział kraj. były ograniczone, zastanowić się nad tem, czyby nie należało forsować operatu technicznego za późniejszym zwrotem kosztów.

Kolo pań „Straży polskiej” akonstytuowało się na posiedzeniu w dniu 10 b. m. Przewodniczącą wybrano p. Henrykę Starzewską, zastępczyniami pp. Henrykę Jordanową i Bolesławę Wicherkiwiczową, sekretarką p. Helenę Szeligową, zastępczynią p. Maryę Wolińską, skarbniczką p. Stanisławę Sędzielińską, zastępczynią p. Emilię Lampertową. Do komisji skontrolującej weszły pp. Wilhelma Ursłowa, Marta Bogucka i Straszewska. Dla ułatwienia i przegładu czynności postanowiono dla poszczególnych spraw tworzyć sekcje. Jedną z aktualnych spraw są widokówki, na które znaczne wydaje się kwoty, a sprawozdania się je zagranicą. Widokówki te dałyby się łatwo wyrugować i zastąpić wyrobem krajowym, posiadającym wszelkie warunki zbytu. Jedną z pierwszych sekcji będzie sekcja kartkowa, a referaty, obejmujące sprawę widokówek, wygłoszone zostaną na następnym posiedzeniu. Zarząd Kola pań spodziwiał się, że w niedługim czasie zdoła rozwinąć energiczną i skuteczną działalność w kierunku wypierania krok za krokiem towaru pruskiego, w miejsce którego zalecać będzie w pierwszym rzędzie wyrób krajowy.

Stow. kupców i młodzieży handlowej urządziła dnia 30 b. m. wielką zabawę kostymową w piątkę, zupełnie odnowionej sali strzeleckiej. Zabawa ta cieszy się rok rocznie wielkim powodzeniem, to też komitet dokłada wszelkich starań, aby i w tym roku jak najlepiej wypadła.

Personal kolejowy urządził bal w sobotę dnia 23 b. m. w sali Tow. strzeleckiej. Komitet wybrany z grona członków „Związku obrony prawnej galic. kolejarzy”, pracuje gorliwie, aby zabawa wypadła jak najlepiej. Stała biuro komitetu urządzi-

no w lokalu Związku przy ul. Szpitalnej l. 18. — Rozsyłanie zaproszeń rozpoczęło się już w przyszłym tygodniu.

Przedstawienie „dzieci dla dzieci” na dochód Ochrony popołudniowych, odbędzie się we czwartek 14 b. m. o godz. 5 wiecz. w sali domu przy ulicy św. Tomasza l. 37. Rozbicie skarbonki na tenże sam cel naznaczone na sobotę 16 b. m. godz. 6 w mieszkaniu p. Szotajskiego (ul. Szepepańska l. 11).

Z. Karpackiego Tow. narciarzy. Dziś o godz. 7 wieczór odbędzie się w sali fizycznej gimn. św. Anny (Groble) pierwszy wieczór projekcyjny, obejmujący szereg obrazów świetlnych z wycieczek narciarskich w Karpatach i Tatrach z objaśnieniami p. R. Kordyasa ze Lwowa i słowem wstępnym o sporcie narciarskim. Miejsce siedzące 50 hal., wstęp 20 hal. dla członków wolny.

Tow. ratunkowe było w grudniu wzywane 350 razy, z tego 300 razy przez osoby prywatne, 31 razy przez władze policyjne, 19 razy przez różne instytucje. Na stacyi udzielono pomocy w 181 wypadkach, a wyjeżdżano 169 razy. W porze dziennej wzywano pogotowie 256 razy, w nocy 94. Wśród opatrzonych było 219 mężczyzn, 104 kobiety i 20 dzieci. Co do chorób, to skonstatowano pogotowie 215 przypadków chirurgicznych, 52 zewnętrznych, 8 wypadków ginekologicznych, 7 przypadków chorób uśmowych. Przy samobójstwach interweniowało pogotowie 4 razy, w przypadkach śmierci 3 razy. Palszywych alarmów było 7.

Wyższek akademicki w Krakowie przeniósł lokal swego sekretariatu z dnem 1 b. m. z ulicy Grodzkiej l. 29 do domu przy ulicy Floryjańskiej l. 55 l p. i tam odbywają się codziennie dyżury członków wydziału Tow. od g. 9—12 przed południem i od 5—8 wieczorem.

Sekcja wycieczek ludowych przy krajowym Związku turystycznym przy bardzo licznym udziale członków odbyła dwa posiedzenia, celem wystąpienia sprawozdania zastępcy sekretarza tej sekcji, p. Rączkowskiego. Do ostatecznego zredagowania sprawozdania z czynności sekcji w roku ubiegłym wybrano osobny komitet.

Wycieczka sankami do Morskiego Oka, którą sekcja wycieczkowa „Ogniska nauczycielskiego” w Krakowie urządziła pod przewodnictwem pp. Jana Szkodzińskiego i Józefa Robaka w czasie „małych wakacji”, zapowiada się dobrze, o ile można wnioskować ze zgłoszeń. Między zgłoszonymi jest 30 osób z Królestwa Polskiego. Program wycieczki jest następujący: W poniedziałek l. 12 tego: odjazd z Krakowa o godz. 9 m. 2 przed południem, przyjazd do Zakopanego o godz. 3 m. 40 po południu, zwiedzenie Zakopanego oraz Muzeum Tow. Tatrzańskiego. We wtorek d. 13 tego: Nabożeństwo w miejscowym kościele o godz. 5 m. 45 rano, wyjazd z Zakopanego sankami o godz. 6 m. 30 do Morskiego Oka, t. j. przeszło 30 km. drogi, odjazd z Morskiego Oka o godz. 2 po południu, odjazd z Zakopanego o godz. 5 m. 15, przyjazd do Krakowa o godz. 11 w nocy. Koszt wycieczki wynosi 16 kor. od osoby, w co wlicza się: bilet kolejowy z Krakowa do Zakopanego i z powrotem, wycieczkę w Zakopanem pierwszego dnia, nocleg w hotelu, śniadanie i podwieczorek w Zakopanem drugiego dnia, jazdę saniami do Morskiego Oka, oraz obiad przy Morskim Oku. Wycieczka połączona będzie ze sportami zimowymi. Mogą w niej brać udział także osoby z poza sfer nauczycielskich, tak panie jak panowie. Zgłoszeń oraz programy wiażęd udział w wycieczce zechcą kwotę 16 koron nadsłać do d. 20 b. m. Uczestnicy wycieczki nie wsiadający do pociągu w Krakowie, mają nadsłać o 5 kor. 20 hal. mniej. Do kwoty 16 koron, względnie 10 kor. 80 hal. dołączyć należy 6 hal. jako należność za doręczenie przekaza. Objasnienia co do wygodnego i ciepłego ubrania się otrzymają wycieczkowie osobno. Adres na listy i przekazy: Józef Robak w Krakowie, ul. Kanonicza 19. Przy zapytaniach dotyczących należy markę lub kartkę na odpowiedź. Usne informacje codziennie od godz. 4—6 po południu.

Opieka nad zwierzętami. W ostatnim czasie wydział „Tow. opieki nad zwierzętami” powziął kilka ważnych postanowień, które ochronę zwierząt w naszym mieście powinny znacznie posunąć naprzód. I tak uzyskał wydział od dyrekcji policyjnej polecenie dla żołnierzy policyjnych co do bezwzględnej interwencji w wypadkach dręczenia zwierząt, gdy zawezwie ich do tego członek Towarzystwa. Dla gołębi maryackich rozdziela się przez całą zimę trzy razy w tygodniu pożywienie, by utrzymać przy życiu to ptactwo, tak do Krakowa od wieków przywiązane. Na ulicach i na placach publicznych zamieszczone zostaną tabliczki z odpowiednimi napisami, wzywającymi społeczeństwo krakowskie do rozciągnięcia żywej opieki nad zwierzętami. Również wiceprezydent miasta dr Szarski przyrzekł ze swej strony poprzeć akcję Towarzystwa, a zwłaszcza postarać się o zmianę ordynacji dla miejskiego oprawcy. Wreszcie Towarzystwo corocznie rozdzielać będzie premie dla żołnierzy policyjnych, którzy szczególnie ściągają będą i pociągają do odpowiedzialności ludzi dręczących zwierzęta. Obecnie nadal wydział jedną taką premię. Lokal Towarzystwa mieści się przy ul. Basztowej l. 23. Posiedzenia wydziału, na które każdy członek ma wstęp wolny, odbywają się co czwartek od godz. 6 wieczorem. Roczna wkładka członka wspierającego wynosi 2 kor. 40 hal.

O obrazie czci. Wczoraj przed trybunałem apelacyjnym krajowego sądu karnego w Krakowie odbyła się rozprawa przeciw p. Stanisławowi Zacharyaszowi, radcy sądowemu w Myślenicach, oskarżonemu przez p. Stanisława Tyłkę, słuchacza praw Uniw. Jag. o obrazę czci z §§ 488 i 491. Przy czynna skargi była następująca:

W sierpniu odbyło się w sali „Sokoła” w Myślenicach przedstawienie amatorskie, urządzone staraniem komitetu obywatelskiego, poczem miała się odbyć zabawa taneczna. Na dotyczących afiszach nie było nie wspomniane ani o specjalnych zaproszeniach na tę zabawę, ani o dodatkowych biletach wstępu. Większość też obecnych na przedstawieniu pozostała w gmachu „Sokoła”, oczekując rozpoczęcia się zabawy. W czasie zabawy w chwili, gdy p. Tyłko prosił jedną z uczestniczek zabawy do tańca, przybliżył się do niej radca Zacharyasz i zawołał „proszę z tym panem nie tańczyć, gdyż jest on wykluczony z towarzystwa”, poczem wezwał p. Tyłkę do natychmiastowego opuszczenia sali, grożąc w razie oporu wydaleniem przez policyantów. Gdy p. Tyłko oświadczył, że sali nie opuści, radca Zacharyasz postąpił rzeczywicie kursora „Sokoła” po policyantów — dzięki jednak interwencji burmistrza dra Klakurki, p. Tyłko pozostał na sali.

Na rozprawie w pierwszej instancji, odbytej w sądzie krakowskim przeciw radcy Zacharyaszowi w listopadzie, z powodu skargi o obrazę czci, wniesionej przez p. Tyłkę, radca Zacharyasz uwolniony został od winy i kary, sędzia bowiem, prowadzący rozprawę, stanął na stanowisku, że linia tustym drukiem wydrukowana na afiszu, a rozdzielająca program wieczorku od zapowiedzi o zabawie tanecznej, dostatecznie wskazuje na to, iż zabawa miała charakter prywatny a nie publiczny, oraz, że „zastrzeżoną była wyłącznie dla osób towarzysstwa, do którego oskarżyciel prywatny nie należał”.

Ponięważ oskarżony odwołał się od tego wyroku, odbyła się wczoraj rozprawa przed trybunałem apelacyjnym, któremu przewodniczył radca Gul-kowskim, a jako wotanci zasiadali radcy Kaiser, Osadziński i Krauss. Po odcytnaniu szeregów aktów odnoszących się do powyższej sprawy, oraz po przemowach obu stron, zastępca oskarżyciela dr Ringelbaum, zwrócił uwagę na stosunki małomiasteczkowe, gdzie jednokrotnie urzdnik z powodu braku taktu popada w jakas dziwna megalomania, stając się nieznosnym dla ogółu. Tak też i w Myślenicach, gdzie radca Zacharyasz w myśl słów Ludwika XIV „państwo — to ja”, pragnie stać się wszechwładnym panem, żadnymi nie kępując

się względami. Akademię, który njmując się za swoją siostrą, dotkniętą przez zonę radcy Zacharyasza, tytułuje panią Zacharyaszową przez samo „pani”, nie dodając tytułu „radczyni” — uważa się za człowieka, który w sali „Sokoła” w sferze wpływów radcy Zacharyasza, znajdując się nie może. Wreszcie podniósł dr Ringelbaum krzywdę wyrządzoną publicznie młodemu człowiekowi.

Trybunał po naradzie zniósł wyrok pierwszej instancji zarządzając ponowne przeprowadzenie rozprawy.

Nagły zgon. Wczoraj po południu w sieni kamienicy pod l. 1 przy ulicy Szepepańskiej zmarł nagle około 30 lat liczący Władysław Cora, wyrobnik, były kolporter pism. Przybył na miejsce lekarz miejski dr Zopoth stwierdził zgon spowodowany udarem serca.

Skok z piętra. Wczoraj około g. 2 po południu z ganku pierwszego piętra w kamienicy pod l. 23 przy ulicy Felicjanek rzucił się Józef Pamała, murarz liczący lat 34. Poranił się ze zlaną kocią nosową, odwiezło pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny. Powodem desperackiego kroku miały być nieporozumienia małżeńskie.

Ślub arcyks. Renaty. Z Wiednia telefonują: Ślub arcyksiężniczki Renaty, córki arcyks. Karola Stefana, z ks. Hieronimem Radziwiłłem, odbędzie się na zamku w Żywcu dnia 16 b. m. Cesarza zastępować będzie arcyks. Leopold Salwator.

Odwołanie konsula Pustoszki. Ze Lwowa telefonują nam: „Stowo Polskie” potwierdza informację o odwołaniu konsula Pustoszki ze Lwowa, dodając, że sfery oficjalne jako powód odwołania podają zatarg wewnętrzny w konsulacie między Pustoszkinem a pierwszym sekretarzem konsulatu; niemniej jest faktem, że śledztwo stwierdziło niezblizie bardzo bliskie stosunki p. Pustoszki z Monczałowskim, stosunki tak serdeczne, że Monczałowski był codziennym gościem p. Pustoszki, a nawet konsul rosyjski najmował i opłacał za niego mieszkanie i stałe wpełerał go finansowo.

W sprawie Monczałowskiego — pisze „Stowo Polskie” — trudno stwierdzić bliższe szczegóły śledztwa, które otoczone jest jak najściślejszą tajemnicą. Wiadomo, że interesują się nim bardzo władze wojskowe, wiadomo również, że stwierdzenie zostało, iż w aferę tę wmięszanych jest więcej osób. Osoby bliskie Monczałowskiego, starały się początkowo przedstawić go jako człowieka niepozycznego. Na tej podstawie poddano go badaniom lekarzy psychiatrów, badania to jednak miały stwierdzić, że Monczałowski jest zupełnie zdrowym umyslowo.

Katastrofa w kościele. Z Berna szwajcarskiego telegrafują: Przy zawaleniu się sufitu kościoła w wiosce Nack, padła ofiarą znacznie większa ilość ludzi, aniżeli z początku przypuszczano. Dotąd wydobyto 42 zwłoki. Rannych jest 70 osób, wiele z nich tak ciężko, że nie ma nadziei utrzymania ich przy życiu. Katastrofa miała nastąpić wskutek trzęsienia ziemi.

Sven Hedin w Petersburgu. Z Petersburga telegrafują: Sven Hedin, który bawił tu w powrocie z wyprawy naukowej do Tybetu, oświadczył, że odkrył nieznaną dotąd zupełnie okolice. Przez 83 dni chodził po terytoryach, w których nie spotkał ani jednego człowieka. Zdaniem podróżnika, angielski wpływ upadł w Tybecie, a natomiast przeważa wpływ chiński. Sven Hedin opowiada, że odkrył znaczne pokłady złota.

Uprawdzenie milionera. Z Petersburga telegrafują: Dzienniki donoszą, że 80 letni właściciel kopalni nafty, milioner Tagiejew w Baku, uprawdony został przez rozbójników. Wojsko ściga ich, dotąd bez skutku.

Wybuch w kopalni. Z Nowego Jorku telegrafują: W kopalni węgla koło Illinois nastąpił wybuch gazów, przyczem zginęło 25 robotników.

Mianowania. „Wiener Ztg.” ogłasza: Cesarz zamianował starostą Jana Matkowskiego radcą na-

mięstnictwa w statusie namiestnictwa we Lwowie, a starostę w Rawie, Philtzmanowi nadał tytuł i charakter rady namiestnictwa.

Kierownik ministerstwa sprawiedliwości zamianował sędziogo powiat. Józefa Miodonskiego w Dąbrowie i zastępcę prokuratora państwa dra Feliksa Rosnera w Wadowicach, radcami sądowymi w sądzie obwodowym w Wadowicach.

Zmarli:
Stanisław Sikorski, woźny Tow. wzaj. ubez. w Krakowie, przeżywszy lat 76, zmarł dnia 10 b. m.
Bronisław Leszko, uczeń VIII klasy gimn. im. Sobieskiego, zmarł d. 9 b. m. w Gorycy. Pogrzeb odbył się wczoraj w Krakowie.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 11 stycznia
HOTEL KRAKOWSKI: hr. Marian Thu z Tarnobrzega inż. Władław Skalski z Krzeszowic, inż. Antoni Minkiewicz z Olkusza, prof. Wiktor Orłowski z żoną z Kozania, dr prof. Leon Popielski ze Lwowa, Stanisław Szańkowski z Dzieńwiogotowa (Krol. Pol.), Marian Krakowski z Mielcowa, Adam Ciszewski z synem z Zawodzia (Krol. Pol.), Seweryn Lisiecki z żoną z Pobjednika (Krol. Pol.), Ludwik Lewandowski z Szczucina, prof. Józef Zawirski z Wadowic, Paweł Mitrega z Cieszyca.
HOTEL POLLEA: hr. Antoni Potęcki z Korzeniowa, hr. Jan Szoldzki z Golebiowa (W. Ka. Pozn.), Zygmunt Wasilewski ze Lwowa, dr Leonard Tarnawski z Przemysła, dr. Marya Chodacka z Nowego Sącza, Jadwiga Kozłudzka z Sosnowca, Janina Czajkowska z Warszawy, Jerzy Jarosz z Nowego Sącza, Józef Ptas z Mszany Dolnej, Józef Swierzyński z Jeleniowa (Krol. Polskie), Augustyn Tarkowski z Tarnowa, Stanisław Koleziejewicz z Suchy, dr Zenon Barbacki z Nowego Sącza, Henryk Ryholtowski z Majkowa (Krol. Pol.), Marian Kurman z Warszawy, Jerzy Guttmann ze Lwowa, Antonina Robińska z Poznania, Maksymilian Onizet z Lublina, dr Alfred Drozdziński z Mszany Dolnej.
HOTEL pod RÓZĄ: Helena Pławińska z Warszawy, dr Józef Datka z Dąbrowy, Anna Poputowna ze Lwowa, Zygmunt Zaleski z Warszawy, dr Ernest Adam ze Lwowa, Paulina Wojkowa z Dąbrowy gór., Józef Lipiński z Krol. Pol., Władław Laskowski z Warszawy, Józefa Januszkowska z Kołbuszow, Józef Haczka z Jasła, dr Julian Bory z Droboczyca, Józef Kubicki z Zawiercia, Wł. Dembrzycki z Horodkowi, Władław Ptożyński a Łanica, Kazimierz Kubicki z Zawiercia, Antonina Nowakowa z Sanozka, Marya Latosińska z Ustecznowo.
HOTEL SASKI: J. Krolew z Pragi, R. Sperling z Rzeszowa, Zygm. Rodakowski ze Lwowa, hr. T. Ostrowski z Poznania, A. Zalużyński z Humania, J. Zysman z Warszawy, A. Konopka z Wiednia, K. Vogel z Wiednia, M. Rzuchocki ze Lwowa, L. Meyer z Hamburga, B. Leniek z Jasła, A. Kossman z Warszawy.

†
Dr Wiktor Wilhelm Reichman
adwokat w Tarnobrzegu, 648
zmarł dnia 8 stycznia b. r., przeżywszy lat 51.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 11 stycznia. Losy: a) procentowe: Austriackie zakladu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-proc. 264-50. Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 259.—, Uregul. Danaj z 1870 r. 100 złr. 6-proc. 252-50. Wegg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. 240.—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 3-proc. 100-50. b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 19-80. Zakł. kred. dia h. i p. po 100 zł. 469-50. Clary 40 zł. m. k. 142.—, Pożyczka m. Insubrika 20 zł. 98.—, Losy m. Krakowa 20 zł. 95.—, Pożyczka m. Lublany 20 zł. 65-50. Ofen 43 zł. 225.—, Palfy 40 zł. 195.—, Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 50-75, Czerw. krzyża weg. Tow. 5 za 20-65. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 68.—, Salm. 26 zł. m. 235.—, Pożyczka Salburga 20 zł. 90.—, Turckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 177-65. Turckie oblig. prem. kolej. 1/2 177-65. — Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 477.—
Berlin 11 stycznia. Austriackie banknoty 85-40. Spiryty 170.—
Paryż 11 stycznia. Renta 3-proc. 96-77. Mąka 39-25.

IGNACY SOBOLEWSKI Magazyn Towarów Bławatnych Towar doborowy. Ceny umiarkowane.
w Krakowie, przy ul. Grodzkiej l. 3. i gotowej Konfekcji damskiej, oraz Pracowni sukien pod fachowym zarządem. UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 51 5 0

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zehrzydowskiej Poleca P. T. Publiczności Skład mebli i wyrobów tapicerskich w Krakowie, ul. Wiślna l. 3.
Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzcki. Główne magazyny w Kalwarii. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy. 7 6 0

†
Magdalena z Syrowatków ANDRUSKIEWICZOWA
żona c. Inspektora szkół ludowych i em. Nauczyciela Zakładu karnego w Wiśniczu, zmarła po krótkiej chorobie w 67 roku życia w Krakowie.
Pogrzeb odbędzie się we środę dnia 13 stycznia 1909 r. o godz. 3 po południu z domu przy ul. Skatycznej l. 8.
NABOŻENSTWO ŻALOBNE odprawione zostanie dnia 14 b. m. w kościele św. Krzyża. O czym zawiadania w żalu pozostała.
75
Rodzina.

Osoba
znająca krój i szycie, poszukuje zajęcia w domu prywatnym.
Wiadomość: Podgórze, ul. Długosza 15, I piętro, drzwi prosto. 65 5 0

Łakocie
przedniego gatunku i w wielkim wyborze jak: bakalie warszawskie, figi, daktyle, czekoladę z migdałami, orzechami itd. poleca 254 1 0
L. AKSMANN
Kraków, Floryjańska 31.
Okno nanda pokoju do śniadań. Piwo pilzneńskie marki B. B.

Nowo otwarty magazyn Franciszek Balabuszyński
w KRAKOWIE — 10 Szewska 10
poleca 53 10 10
Bieliznę męską, damską i dziecięcą. — Bieliznę stowalową, ręczniki i ścierki. — Bieliznę na łóżka i koldry. — Piłtina i szyrtyngi.
Wyprawy ślubne.
Wyroby trykotowe, skarpetki i pończochy, krawaty, spinki, chustki, szelki, halki, fartuszki i parasole. Ceny niskie. — Towary wyborowe. — **TOWARÓW PRUSKICH NIE TRZYMAM.**

Pisze na maszynie i powieła
w językach: polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. — **Helena Frydowa**, Łobzowska 12, II piętro. Przyjmuje od 9—3. 67 2 8
Akademik
poszukuje lekcyi w Krakowie. Zgłoszenia pod W. H. przyjmuje Admistr. „N. Reformy” 40 104 0

Kapelusze damskie
najnowsze modele paryskie, poleca na obecny sezon
JÓZEFA KARMAŃSKA
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żabone. 26 4 0

Zakład artystyczno-kamieniarski budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników żpiaskowa, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w mieście i na prowincyi. Telefon 759.
1 7 0

Wypożyczalnia książek
p. f.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
w Krakowie, ul. św. Jana 4,
poleca **nowości naukowe i beletrystyczne** w języku polskim, francuskim i niemieckim. Warunki przystępne. Dogodna wysyłka na prowincję. Katalog 60 h. z przesyłką 70 h. 41 6 0

odznaczony najwyższymi nagrodami
Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szepepański, Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon nr 33L
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzanie zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 11 9 0